Pràctica2: Neteja i Validació de les Dades

Joaquim Dalmases i Juanjo Díez 5 de junio, 2019

Contents

1 Introducció.	2
1.1 Presentació	2
1.2 Competències	2
1.3 Objectius	2
2 Resolució.	3
2.1 Descripció del dataset	3
2.2 Integració i selecció de les dades d'interés a analitzar	6
2.3 Neteja de les dades	8
2.4 Anàlisi de les dades	8
2.5 Representació dels resultats a partir de taules i gràfiques	8
2.6. Resolució del problema i conclusions	8
3 Recursos	9

1 Introducció.

1.1 Presentació.

En aquesta pràctica s'elabora un cas pràctic orientat a aprendre a identificar les dades rellevants per un projecte analític i usar les eines d'integració, neteja, validació i anàlisi de les mateixes. Per fer aquesta pràctica haureu de treballar en grups de 2 persones. Haureu de lliurar un sol fitxer amb l'enllaç Github on es trobin les solucions incloent els noms dels components de l'equip. Podeu utilitzar la Wiki de Github per descriure el vostre equip i els diferents arxius que corresponen a la vostra entrega. Cada membre de l'equip haurà de contribuir amb el seu usuari Github.

1.2 Competències.

En aquesta pràctica es desenvolupen les següents competències del Màster de Data Science:

- Capacitat d'analitzar un problema en el nivell d'abstracció adequat a cada situació i aplicar les habilitats i coneixements adquirits per abordar-lo i resoldre'l.
- Capacitat per aplicar les tècniques específiques de tractament de dades (integració, transformació, neteja i validació) per al seu posterior anàlisi. Desenvolupar la capacitat de cerca, gestió i ús d'informació i recursos en l'àmbit de la ciència de dades.

1.3 Objectius.

Els objectius concrets d'aquesta pràctica són:

- Aprendre a aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dintre de contextos més amplis o multidisciplinaris.
- Saber identificar les dades rellevants i els tractaments necessaris (integració, neteja i validació) per dur a terme un projecte analític.
- Aprendre a analitzar les dades adequadament per abordar la informació continguda en les dades.
- Identificar la millor representació dels resultats per tal d'aportar conclusions sobre el problema plantejat en el procés analític.
- Actuar amb els principis ètics i legals relacionats amb la manipulació de dades en funció de l'àmbit d'aplicació.
- Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

2 Resolució.

Aquesta pràctica s'ha desenvolupat seguint
la bibliografia recomanada: (Calvo M 2019; Squire 2015; Jiawei Han 2012; Dalga
ard 2008)

2.1 Descripció del dataset.

Per l'elaboració de la pràctica s'ha triat:

- el repositori de Kaggle Red Wine Quality
- que correspon amb el repositori de UCI Wine Quality Data Set i
- l'accés a les dades completes es pot trobar a aquest enllaç.

2.1.1 Càrrega de dades

```
# Fixem el directori de treball:
setwd("C:/Users/juanj/OneDrive/Documentos/GitHub/Practica2")
# Llegim els fitxers amb les dades de vins blancs i negres
# Ho ubiquem a dos datasets dsRed i dsWhite.
redFile <-"winequality-red.csv"</pre>
whiteFile <-"winequality-white.csv"
dsRed <-read.csv(file.path(getwd(), redFile), sep=";", encoding="UTF-8")
dsWhite <-read.csv(file.path(getwd(), whiteFile), sep=";", encoding="UTF-8")
# Observem que els fitxers originals tenen iguals capçaleres.
# Comprobació de la bona lectura/transferència de dades, mirem les dues primeres fileres
# de cada dataset i vegem la composició .
head(dsRed,2)
     fixed.acidity volatile.acidity citric.acid residual.sugar chlorides
##
               7.4
                                                            1.9
                                                                     0.076
## 1
                               0.70
                                               0
               7.8
                                0.88
                                               0
                                                            2.6
                                                                     0.098
## 2
##
    free.sulfur.dioxide total.sulfur.dioxide density
                                                         pH sulphates alcohol
## 1
                      11
                                            34 0.9978 3.51
                                                                  0.56
                                                                           9.4
                      25
                                            67 0.9968 3.20
## 2
                                                                  0.68
                                                                           9.8
##
     quality
## 1
           5
## 2
head(dsWhite,2)
```

```
fixed.acidity volatile.acidity citric.acid residual.sugar chlorides
##
## 1
               7.0
                                0.27
                                             0.36
                                                            20.7
                                                                      0.045
## 2
               6.3
                                0.30
                                             0.34
                                                                      0.049
                                                              1.6
    free.sulfur.dioxide total.sulfur.dioxide density pH sulphates alcohol
                                                  1.001 3.0
## 1
                                                                  0.45
                      45
                                            170
                                                                           8.8
## 2
                       14
                                            132
                                                  0.994 3.3
                                                                  0.49
                                                                           9.5
##
     quality
## 1
           6
## 2
           6
```

summary(dsRed)

```
fixed.acidity
                     volatile.acidity citric.acid
                                                        residual.sugar
##
           : 4.60
    Min.
                            :0.1200
                                       Min.
                                              :0.000
                                                               : 0.900
                     Min.
                                                        Min.
##
    1st Qu.: 7.10
                     1st Qu.:0.3900
                                       1st Qu.:0.090
                                                        1st Qu.: 1.900
    Median : 7.90
##
                     Median :0.5200
                                       Median :0.260
                                                        Median : 2.200
    Mean : 8.32
                            :0.5278
                                              :0.271
                                                               : 2.539
##
                     Mean
                                       Mean
                                                        Mean
##
    3rd Qu.: 9.20
                     3rd Qu.:0.6400
                                       3rd Qu.:0.420
                                                        3rd Qu.: 2.600
##
    Max.
           :15.90
                            :1.5800
                                              :1.000
                     Max.
                                       Max.
                                                        Max.
                                                               :15.500
##
      chlorides
                       free.sulfur.dioxide total.sulfur.dioxide
##
    Min.
           :0.01200
                       Min.
                             : 1.00
                                            Min.
                                                   : 6.00
##
    1st Qu.:0.07000
                       1st Qu.: 7.00
                                            1st Qu.: 22.00
    Median :0.07900
                       Median :14.00
                                            Median: 38.00
    Mean
                                                  : 46.47
##
           :0.08747
                       Mean
                             :15.87
                                            Mean
##
    3rd Qu.:0.09000
                       3rd Qu.:21.00
                                            3rd Qu.: 62.00
##
    Max.
           :0.61100
                       Max.
                             :72.00
                                            Max.
                                                   :289.00
       density
##
                            Нq
                                         sulphates
                                                            alcohol
##
    Min.
           :0.9901
                      Min.
                             :2.740
                                              :0.3300
                                                         Min.
                                                                : 8.40
##
    1st Qu.:0.9956
                      1st Qu.:3.210
                                       1st Qu.:0.5500
                                                         1st Qu.: 9.50
##
    Median :0.9968
                      Median :3.310
                                       Median :0.6200
                                                         Median :10.20
           :0.9967
##
    Mean
                             :3.311
                                       Mean
                                              :0.6581
                                                         Mean
                                                                :10.42
                      Mean
##
    3rd Qu.:0.9978
                      3rd Qu.:3.400
                                       3rd Qu.:0.7300
                                                         3rd Qu.:11.10
           :1.0037
##
    Max.
                      Max.
                             :4.010
                                       Max.
                                              :2.0000
                                                         Max.
                                                                :14.90
##
       quality
##
    Min.
           :3.000
    1st Qu.:5.000
##
##
    Median :6.000
          :5.636
    Mean
##
    3rd Qu.:6.000
    Max.
           :8.000
```

summary(dsWhite)

```
##
    fixed.acidity
                      volatile.acidity citric.acid
                                                          residual.sugar
    Min.
           : 3.800
                      Min.
                             :0.0800
                                        Min.
                                               :0.0000
                                                          Min.
                                                                 : 0.600
##
    1st Qu.: 6.300
                      1st Qu.:0.2100
                                        1st Qu.:0.2700
                                                          1st Qu.: 1.700
    Median : 6.800
                      Median :0.2600
                                       Median :0.3200
                                                          Median : 5.200
##
          : 6.855
##
    Mean
                                       Mean
                      Mean
                             :0.2782
                                               :0.3342
                                                          Mean
                                                                 : 6.391
    3rd Qu.: 7.300
                      3rd Qu.:0.3200
                                        3rd Qu.:0.3900
                                                          3rd Qu.: 9.900
##
    Max.
           :14.200
                             :1.1000
                                       Max.
                                               :1.6600
                                                          Max.
                                                                 :65.800
                      Max.
##
      chlorides
                       free.sulfur.dioxide total.sulfur.dioxide
##
           :0.00900
    Min.
                       Min. : 2.00
                                            Min.
                                                   : 9.0
##
    1st Qu.:0.03600
                       1st Qu.: 23.00
                                            1st Qu.:108.0
    Median :0.04300
                       Median : 34.00
                                            Median :134.0
##
##
    Mean
           :0.04577
                       Mean : 35.31
                                            Mean
                                                   :138.4
##
    3rd Qu.:0.05000
                       3rd Qu.: 46.00
                                            3rd Qu.:167.0
    Max.
##
           :0.34600
                       Max.
                              :289.00
                                            Max.
                                                   :440.0
##
       density
                            Нq
                                         sulphates
                                                            alcohol
##
    Min.
           :0.9871
                             :2.720
                                              :0.2200
                                                        Min.
                                                                : 8.00
                      Min.
                                       Min.
##
    1st Qu.:0.9917
                      1st Qu.:3.090
                                       1st Qu.:0.4100
                                                         1st Qu.: 9.50
##
    Median : 0.9937
                      Median :3.180
                                       Median :0.4700
                                                        Median :10.40
    Mean
           :0.9940
                            :3.188
                                              :0.4898
                                                                :10.51
                      Mean
                                       Mean
                                                        Mean
```

```
##
    3rd Qu.:0.9961
                      3rd Qu.:3.280
                                       3rd Qu.:0.5500
                                                         3rd Qu.:11.40
##
    Max.
           :1.0390
                      Max.
                             :3.820
                                       Max.
                                               :1.0800
                                                         Max.
                                                                 :14.20
       quality
##
           :3.000
##
   Min.
##
    1st Qu.:5.000
##
   Median :6.000
    Mean
           :5.878
    3rd Qu.:6.000
##
##
   Max.
           :9.000
```

Perquè és important i quina pregunta/problema pretén respondre?

El dataset 'Red Wine' emmagatzema les característiques fisico-químiques de les mostres de vi blanc i negre junt amb el ratio de la qualitat otorgada, en una escala de 0 a 10. Conté 1599 mostres de vi negre de la zona nord de Portugal.

Cada mostra de vi té assignada un valor de qualitat resultats de proves realitzades en la seva composició (tests de quantitat d'alcohol, nivell d'acidesa, contingut residual de sucres etc...). En total són 12 atributs descrivint característiques entre fisicoquímiques i la classificació de qualitat de la mostra.

Emprearem aquest dataset per respondre a la pregunta de quínes característiques principals defineixen un vi de qualitat?, Varien si es tracta d'un vi negre o blanc?.

Descripció dels atributs o camps del datatset:

Atribut	Traducció	Descripció
fixed.acidity	Acidesa fixe	És la quantitat d'àcidesa que no s'evapora i per tant resta fixe al vi.
volatile.acidity	Acidesa volàtil	La quantitat en excès d'àcid acètic en vi, pot afegir sabor amarg o avinagrat, si les quantitats són altes.
citric.acid	Àcid cítric	Trobat en petites quantitas, l'àcid cítric pot afegir frescor i sabor als vins.
residual.sugar	Sucre residual	Quantitat de sucre derivada del procés de fermentació (normalment trobem més de 1 gr/litre i si supera els 45grm./litre considerem el vi dolç.
chlorides	Clorurs	La quantitat de sal del vi.
free.sulfur.dioxide	Diòxid de sofre	Prevé el creixement microbià i l'oxidació del vi (anti-oxidant). Els vins blancs mantenen millor l'aspecte de vi jove. La normativa de la Comunitat Europea obliga des de l'any 2005 que qualsevol aliment o beguda que contingui més de 10 mg/l de sulfits ha de portar-ho en l'etiqueta com advertència. El motiu és que aquest additiu té capacitat al·lèrgena, és a dir, un petit percentatge de la població pot ser sensible o al·lèrgic als sulfits.
${\bf total. sulfur. dioxide}$	diòxide de sofre total	Concentracions per sobre de 50 ppm (tant lliure com unit), Es detecta per olfacte i tast. Les quantitats excessives de SO2 poden inhibir la fermentació i causar efectes sensorials indesitjables.
density	Densitat	Serà propera a la de l'aigua (997 kg/m³) i variaria segons les quantitats de sucre i alcohol, segons la qualitat de la fermentació.
pН	pH	Descriu com un vi àcid o bàsic és a una escala de 0 (molt àcida) a 14 (molt bàsica); la majoria dels vins tenen entre 3-4 a l'escala de pH.

Atribut	Traducció	Descripció
sulphates	Sulfats	Un additiu de vi que pot contribuir als nivells de diòxid de sofre (S02), que actuen com a antimicrobians i antioxidants
alcohol	Alcohol	El percentatge de contingut alcohòlic del vi, és una variable de sortida (basada en dades sensorials)
quality color	$Qualitat\\ Color$	(escala 0-10) És la qualitat atorgada la vi. Determina si el vi és blanc o negre. Afegida per nosaltres a efectes de integrar les dades.

2.2 Integració i selecció de les dades d'interés a analitzar.

Disposem de dos fitxers de dades un que conté les característiques del vins blancs i l'altre dels vins negres, per tant ens interesera comprovar que tenen les mateixes capçalers i que els podem integrar en un sol dataset. A més per tal de no perdre informació en la integració afegirem una columna 'color' que identificara la font de les files o mostres emmagatzemant el color del vi amb valors (blanc)

```
# Volem analitzar el dataset de Red Wine tenint en compte el color del vi,
# afegim una columna 'color' i fusionem les dades tant dels vins blancs com
# dels negres, diferentciant-los per el camp color.
# Afegim el camp 'color' a cada datatset
dsRed["color"] <- "negre"
dsWhite["color"] <- "blanc"
# Tenim capçaleres iguals, si la suma de noms iguals és la suma total de camps.
a<-colnames(dsRed)
b<-colnames(dsWhite)
cat(paste0("El nombre de camps (",ncol(dsRed),") és igual al nombre de camps iguals ",
           sum(a==b), "\n")
## El nombre de camps (13) és igual al nombre de camps iguals 13
cat("Files - Instàncies de vi negre:",nrow(dsRed),"\nColumnes-Atributs-Variables:",
   ncol(dsRed),"\n")
## Files - Instàncies de vi negre: 1599
## Columnes-Atributs-Variables: 13
cat("Files - Instàncies de vi blanc:",nrow(dsWhite),"\nColumnes-Atributs-Variables:",
   ncol(dsWhite),"\n")
## Files - Instàncies de vi blanc: 4898
## Columnes-Atributs-Variables: 13
# Combinem les mostres dels dos fitxers i factoritzem el camp color per determinar
# els valors que pren: 'blanc i 'negre'
d<-rbind(dsRed,dsWhite)</pre>
d$color<-factor(d$color)
# Dimensions del dataset:
cat("Files - Instàncies:",nrow(d),"\nColumnes-Atributs-Variables:",ncol(d),"\n")
```

```
## Files - Instancies: 6497
## Columnes-Atributs-Variables: 13
```

Revisem l'estructura de camps del datatset: summary(d)

```
fixed.acidity
                      volatile.acidity citric.acid
                                                           residual.sugar
##
            : 3.800
                              :0.0800
                                                                  : 0.600
    Min.
                      Min.
                                        Min.
                                                :0.0000
                                                           Min.
    1st Qu.: 6.400
                                                           1st Qu.: 1.800
                      1st Qu.:0.2300
                                        1st Qu.:0.2500
##
                      Median :0.2900
##
    Median : 7.000
                                        Median :0.3100
                                                           Median : 3.000
    Mean
            : 7.215
                      Mean
                              :0.3397
                                        Mean
                                                :0.3186
                                                           Mean
                                                                  : 5.443
##
    3rd Qu.: 7.700
                      3rd Qu.:0.4000
                                         3rd Qu.:0.3900
                                                           3rd Qu.: 8.100
##
    Max.
            :15.900
                      Max.
                              :1.5800
                                        Max.
                                                :1.6600
                                                           Max.
                                                                  :65.800
                       free.sulfur.dioxide total.sulfur.dioxide
##
      chlorides
##
    Min.
            :0.00900
                       Min.
                               : 1.00
                                             Min.
                                                    : 6.0
                       1st Qu.: 17.00
                                             1st Qu.: 77.0
##
    1st Qu.:0.03800
##
    Median :0.04700
                       Median : 29.00
                                             Median :118.0
##
    Mean
            :0.05603
                       Mean
                               : 30.53
                                             Mean
                                                    :115.7
                                             3rd Qu.:156.0
                       3rd Qu.: 41.00
##
    3rd Qu.:0.06500
##
    Max.
            :0.61100
                       Max.
                               :289.00
                                             Max.
                                                    :440.0
##
                             ηН
                                         sulphates
       density
                                                             alcohol
##
    Min.
            :0.9871
                      Min.
                              :2.720
                                       Min.
                                               :0.2200
                                                          Min.
                                                                 : 8.00
##
    1st Qu.:0.9923
                      1st Qu.:3.110
                                       1st Qu.:0.4300
                                                          1st Qu.: 9.50
##
    Median :0.9949
                      Median :3.210
                                       Median :0.5100
                                                          Median :10.30
                                                          Mean
##
    Mean
            :0.9947
                              :3.219
                                               :0.5313
                                                                 :10.49
                      Mean
                                       Mean
    3rd Qu.:0.9970
                      3rd Qu.:3.320
                                       3rd Qu.:0.6000
                                                          3rd Qu.:11.30
##
    Max.
            :1.0390
                      Max.
                              :4.010
                                       Max.
                                               :2.0000
                                                          Max.
                                                                 :14.90
##
       quality
                       color
##
                     blanc:4898
    Min.
            :3.000
##
    1st Qu.:5.000
                     negre:1599
##
    Median :6.000
##
    Mean
            :5.818
##
    3rd Qu.:6.000
##
    Max.
            :9.000
```

write.csv(d, "Dataset_inicial.csv", row.names = FALSE)

Com es pot veure ens quedem amb tots els atributs i més tard en la fase d'analisi determinarem si es possible una reducció de camps. Ara per ara podem comptar amb tots els camps disponibles al dataset per esbrinar quíns ens determinaran els vins de millor qualitat.

Si revisem les dades de color podem comprovar que els nombres quadren amb els elements dels datasets originals, pel que s'ens reafirma la correcta integració dels dos.

- 2.3 Neteja de les dades.
- 2.3.1 Zeros i elements buits.
- 2.3.2 Identificació i tractament de valors extrems.
- 2.4 Anàlisi de les dades.
- 2.4.1 Selecció dels grups de dades i planificació dels anàlisis.
- 2.4.2 Comprovació de la normalitat i homogeneïtat de la variància.
- 2.4.3 Aplicació de proves estadístiques per comparar els grups de dades.

En funció de les dades i de l'objectiu de l'estudi, aplicar proves de contrast d'hipòtesis, correlacions, regressions, etc. Aplicar almenys tres mètodes d'anàlisi diferents.

- 2.5 Representació dels resultats a partir de taules i gràfiques.
- 2.6. Resolució del problema i conclusions.

A partir dels resultats obtinguts, quines són les conclusions? Els resultats permeten respondre al problema?

3 Recursos

Calvo M, Pérez D, Subirats L. 2019. Introducción a La Limpieza Y Análisis de Los Datos. Editorial UOC. Dalgaard, Peter. 2008. Introductory Statistics with R. Springer Science & Business Media. Jiawei Han, Jian Pei, Micheine Kamber. 2012. Data Mining: Concepts and Techniques. Morgan Kaufmann. Squire, Megan. 2015. Clean Data. Packt Publishing Ltd.